

PGR/

Norges Fiskarlag

Ressursbeskatning i fiskerinæringen

Under Fiskebåt sitt årsmøte den 12-13 februar ble følgende uttalelse fattet om ovennevnte tema:

”Fiskebåt tar innledningene til Ragnar Arnasson, Trond Bjørndal, Heidrun Lind Marteinsdottir, Vegard Helland, Mons A. Paulsen og Jonny Berfjord til orientering.

Vanskelig å måle ressursrenten

Ressursrente er den ekstra avkastningen som kan oppnås ved å høste en begrenset ressurs. Størrelsen på ressursrenten vil variere, og i enkelte fiskerier vil det ikke være ressursrente. Ressursrente kommer ikke bare an på størrelsen på fiskebestanden, men på alt annet som bestemmer avkastningen i fiske som teknologi, arbeidskraft, og priser på innsatsfaktorer og næringens produkter. Innledningene viser at det begrepsmessig kan være umulig å definere og måle ressursrente i fiskeriene, og at dette er særlig problematisk i flerbestandsfiskerier.

Spørsmålet om skattlegging av en eventuell ressursrente har fått økt aktualitet etter at Eidesen-utvalget avga sin innstilling til et nytt kvotesystem i fiskerinæringen. Utvalget mener at dersom kvotesystemet effektiviseres i tråd med utvalgets forslag, bør det innføres en form for skattlegging av ressursrenten i fiskeriene. Fiskebåt konstaterer at slik Eidesen-utvalget fremstiller saken handler dette mer om et forslag om å innføre en særskatt på fortjeneste (profitt), heller enn en skatt på ressursrente.

Aktivitet i kystsamfunnene viktigst

Økt skattlegging av verdiskapingen i fiskerinæringen er ikke en ny idé. Det har flere ganger vært foreslått å trekke inn en større del av ressursrenten i fiskeriene etter modell fra petroleums- og kraftsektoren. Stortinget har imidlertid konkludert med at det av hensyn til verdiskaping, sysselsetting og bosetting i kystsamfunnene har vært bedre for Norge at ressursrenten i størst mulig grad forblir i næringen og reinvesteres. Investeringene har gitt grunnlag for ny næringsaktivitet med høy verdiskaping. Fiskebåt mener at det fortsatt bør være slik.

Fiskebåt vil påpeke at en betydelig del av verdiskapingen fra fiske allerede i dag tilfaller det offentlige gjennom det ordinære skattesystemet (skatt på mannskap og rederi) og ulike avgifter. I tillegg får staten skatt på inntekter til eiere og på konsum. Det kan derfor stilles spørsmål ved om det er naturlig at staten får en enda større del av verdiskapingen. Det er også en del av bildet at fiskeri er en næring med betydelig usikkerhet og risiko, som krever et høyere avkastningskrav enn mange andre næringer. Fiskebåt vil også vise til at mye av kvoteverdiene allerede er kapitalisert og kommet til beskatning gjennom strukturering av fiskeflåten, og gevinster ved salg av kvoterettigheter beskattes i dag med rundt 47%. Fiskebåt mener det er viktig å ta hensyn til at svært mange av dagens fiskere ikke oppnår mer enn normal avkastning.

Økt skattlegging vil redusere verdiskapingen

Økt skattlegging av ressursrenten fra villfisknæringen handler prinsipielt om et veivalg i forhold til hvordan fiskerinæringen skal utvikles, og om vi skal høste tilgjengelige ressurser fra havet. Fiskebåt er enig i at det er mulig å øke verdiskapingen i fiskeriene gjennom en kraftig effektivisering av fiskeflåten med sikte på maksimal avkastning. Det vil dermed kunne skapes et økt skattegrunnlag. Samtidig vil en slik utvikling komme i konflikt med politiske målsettinger om en differensiert flåtestruktur, spredt eierskap, utjevning av sesongtoppene, aktivitet langs kysten og å høste tilgjengelige ressurser. I dag brukes ofte deler av nettoinntekten fra de mest lønnsomme fiskeriene til å subsidiere høstingen av mindre lønnsomme fiskeslag. Dette blir gjort for å holde fartøyene i gang og mannskapet i aktivitet. Dersom det utelukkende skal fokuseres på å maksimere verdiskapingen er det fare for at enkelte fiskerier vil bli redusert eller bortfalle. Dette vil være uheldig i forhold til Norges forpliktelser til å forvalte fiskeressursene i havet, og det vil være uheldig for aktiviteten og verdiskapingen i fiskerinæringen, både på sjø og land.

Fiskebåt mener det viktigste nå er å få på plass et forutsigbart kvotesystem som har legitimitet i opinionen og næringen, og som gir næringen muligheter til å møte morgendagens utfordringer når det gjelder krav til fornying og utslippskutt, samt bevarer en variert og spredt flåtestruktur. Fiskebåt mener en diskusjon om økt skattlegging av fiskeriene vil forstyrre diskusjonen rundt et nytt kvotesystem, samtidig som økt skattlegging vil ha uheldige konsekvenser for fiskerinæringen og aktiviteten langs kysten, blant annet gjennom reduserte investeringer og mindre satsing på teknologiske nyvinninger, og dermed lavere verdiskaping i fremtiden. Økt skattlegging vil også føre til redusert soliditet i bedriftene i en svært konjunkturutsatt næring.

Fiskebåt mener at realitetsbehandlingen av økt skattlegging av verdiskapingen i fiskeflåten bør avvises eller i alle tilfeller utsettes til næringens fremtidige kvotesystem. Fiskebåt viser i denne forbindelse til at også Eidesen-utvalget mente at en forutsetning for å innføre økt beskatning var at kvotesystemet ble effektivisert i tråd med utvalgets forslag. Også regjeringserklæringens formulering om at kvotetakene ikke skal økes er et signal om at regjeringen ikke har til hensikt å foreslå en økt beskatning av fiskeflåten i denne stortingsperioden.”

Vennlig hilsen

FISKEBÅT

Audun Maråk

Jan Ivar Maråk

Brevet er godkjent elektronisk og sendes uten underskrift.